
Цей номер журналу присвячений 100-річному ювілею відкриття Трипільської культури — одного з найяскравіших явищ стародавньої історії. Вміщено статті, в яких висвітлюються різноманітні питання археології Трипілля, публікуються окремі пам'ятки і знахідки, біографічні матеріали.

Для археологів, істориків, краєзнавців, студентів історичних факультетів, усіх, хто цікавиться давньою історією України.

Этот номер журнала посвящен 100-летию юбилею открытия Трипольской культуры — одного из наиболее ярких явлений древнейшей истории. Помещены статьи, в которых освещаются различные вопросы археологии Триполья, публикуются отдельные памятники и находки, биографические материалы.

Для археологов, историков, краеведов, студентов исторических факультетов, всех, кто интересуется древней историей Украины.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

П. П. ТОЛОЧКО (головний редактор),
С. Д. КРИЖИЦЬКИЙ (заступник головного редактора), В. Д. БАРАН, В. Ф. ГЕНІНГ,
В. М. ЗУБАР (відповідальний секретар),
М. І. ГЛАДКИХ, В. І. КАДЕСВ, О. П. МОЦЯ,
В. В. ОТРОЩЕНКО, С. В. СМІРНОВ,
В. Н. СТАНКО, Р. В. ТЕРПИЛОВСЬКИЙ,
В. М. ЦИГИЛИК, Є. В. ЧЕРНЕНКО

Адреса редакції:

254025, Київ-25, вул. Володимирська, 3
Телефон 228-44-05

Здано до набору 06.07.93. Підп. до друку 11.09.93. Формат 70x108¹/₁₆. Папір офсетний. Друк офсетний. Ум. друк. арк. 14,00. Ум. фарбовідб. 14,17. Обл.-вид. арк. 15,14. Зам. 3-189.
Київське орендне поліграфічне підприємство «Книга», 254655, МСП, Київ-53. вул. Артема, 25.

Друкується за постановою редакційної колегії журналу.

Редактори Т. Г. Привалова, Л. В. Фраймович
Художній редактор В. П. Мариняк
Технічний редактор Л. Д. Макарчук
Коректори Л. В. Солтинська, Г. Г. Германенко

АРХЕОЛОГІЯ

•3•1993

АКАДЕМІЯ НАУК
УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ АРХЕОЛОГІЇ

НАУКОВИЙ ЖУРНАЛ

заснований у березні 1989 р.
видається
щоквартально

«Київська Академія Євробізнесу»
Київ

З М І С Т

3 Вступ

Статті

- 5 ЧЕРНЯКОВ І. Т. Місце Трипільської культури в стародавній історії Європи
- 19 БУРДО Н. Б. Ранній етап формування Трипільської культури
- 30 КРУЦ В. О. Питання демографії Трипільської культури
- 36 МОВША Т. Г. Взаємовідносини степових і землеробських культур в епоху енеоліту — ранньобронзового віку
- 52 ШМАГЛІЙ М. М., ВІДЕЙКО М. Ю. Трипільські протоміста
- 63 КОЛЕСНИКОВ О. Г. Трипільське домобудівництво
- 74 ЦВЕК О. В. Релігійні уявлення населення Трипілья
- 91 ТКАЧУК Т. М. Знакова система Трипільської культури
- 101 РИЖОВ С. М. Небелівська група пам'яток Трипільської культури
- 114 ГУСЄВ С. О. Пам'ятки розвинутого Трипілья Середнього Побужжя
- 128 РАССАМАКІН Ю. Я., БУДНИКОВ О. Б. Проблеми раннього степового енеоліту у світлі вивчення нових пам'яток

Публікації археологічних матеріалів

- 143** ЯНУШЕВИЧ З. В., КРЕМЕНЕЦЬКИЙ К. В., ПАШКЕ-
ВИЧ Г. О. Палеоботанічні дослідження Трипільської куль-
тури

Пам'ять археології

- 153** МОВША Т. Г. До 90-річчя Тетяни Сергіївни Пассек
- 155** БЕРЕЗАНСЬКА С. С. Пам'яті Сергія Миколайовича Бібікова

Хроніка

- 158** ВІДЕЙКО М. Ю. Виставка «Трипільський світ»
- 159** Наші автори
- 160** Список скорочень

СОДЕРЖАНИЕ

Введение	3
Статьи	
ЧЕРНЯКОВ И. Т. Место Трипольской культуры в древнейшей истории Европы	5
БУРДО Н. Б. Ранний этап формирования Трипольской культуры	19
КРУЦ В. А. Вопросы демографии Трипольской культуры	30
МОВША Т. Г. Взаимоотношения степных и земледельческих культур в эпоху энеолита — раннебронзового века	36
ШМАГЛИЙ Н. М., ВИДЕЙКО М. Ю. Трипольские протогорода	52
КОЛЕСНИКОВ А. Г. Трипольское домостроение	63
ЦВЕК Е. В. Религиозные представления населения Триполья	74
ТКАЧУК Т. М. Знаковая система Трипольской культуры	91
РЫЖОВ С. М. Небелевская группа памятников Трипольской культуры	101
ГУСЕВ С. А. Памятники развитого Триполья Среднего Побужья	114
РАССАМАКИН Ю. Я., БУДНИКОВ А. Б. Проблемы раннего степного энеолита в свете изучения новых памятников	128
Публикации археологических материалов	
ЯНУШЕВИЧ З. В., КРЕМЕНЕЦКИЙ К. В., ПАШКЕВИЧ Г. А. Палеоботанические исследования Трипольской культуры	143
Память археологии	
МОВША Т. Г. К 90-летию Татьяны Сергеевны Пассек	153
БЕРЕЗАНСКАЯ С. С. Памяти Сергея Николаевича Бибикова	155
Хроника	
ВИДЕЙКО М. Ю. Выставка «Трипольский мир»	158
Наши авторы	159
Список сокращений	160